

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Атестаційної комісії

Факультету менеджменту та маркетингу

Декан

Олег ГАВРИШ

« 04 » « лютого » 2021 р.

МП

ПРОГРАМА

комплексного фахового випробування

для вступу на освітню програму підготовки магістра

«Міжнародна економіка»

за спеціальністю 051 Економіка

Програму рекомендовано:

кафедрою міжнародної економіки

Протокол № 8 від 17 лютого 2021 р.

Завідувач

Сергій ВОЙТКО

Програма складена з метою організації та проведення комплексного фахового випробування для вступу на освітню програму підготовки магістра «Міжнародна економіка» за спеціальністю 051 «Економіка».

До складу програми вступного комплексного фахового випробування входять розділи з наступних дисциплін (кредитних модулів):

«Міжнародна економіка»;

«Міжнародні фінанси»;

«Міжнародна економічна діяльність України»

Комплексне фахове випробування проводиться у вигляді письмового екзамену. Його тривалість становить до 4 академічних годин (180 хвилин) – без перерви.

Екзаменаційний білет містить теоретичні питання та задачі.

Теоретичні питання представлені у вигляді закритого тесту – текст кожного з питань містить декілька варіантів відповіді, один з яких є вірним. При відповіді на таке питання достатньо зазначити лише літеру, що відповідає обраному варіанту. Загальна кількість тестових питань – 35. На теоретичні питання відводиться до 90 хвилин (до 2,57 хвилини на кожне з питань).

На розв'язок однієї задачі відводиться до 30 хвилин. При цьому відповідь на цей вид завдання повинна містити: стислий виклад методики розв'язання; формули, що використовуються; отримані проміжні результати; остаточну відповідь. Загальна кількість задач – 3. Загалом на розв'язок задач відводиться до 90 хвилин.

Структура навчального матеріалу,
який виноситься на комплексне фахове випробування

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Тема 1. Міжнародна торгівля.

Зміст та структура міжнародної економіки. Закономірності розвитку міжнародної економіки. Класичні теорії міжнародної торгівлі. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Міжнародна торгівля послугами.

Тема 2. Міжнародний рух факторів виробництва.

Міжнародний рух капіталу. Міжнародний поділ праці та транснаціональне кооперування. Позичковий капітал і міжнародне кредитування. Міжнародна трудова міграція.

Тема 3. Міжнародне науково-технічне співробітництво.

Теорії впливу науково-технічних нововведень на міжнародну торгівлю. Форми міжнародної передачі знань і технологій. Міжнародний обмін інженерно-технічними послугами.

Тема 4. Світова валютно-фінансова система.

Становлення міжнародних валютних відносин. Міжнародні фінансові ринки. Валютний курс: теорія і політика. Платіжний баланс.

Тема 5. Міжнародна економічна інтеграція.

Глобалізація як складова світових інтеграційних процесів у світовій економіці. Україна та світова економіка.

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

Тема 6. Система міжнародних фінансів.

Місце міжнародних фінансів у системі зовнішньоекономічних відносин. Предмет науки «Міжнародні фінанси». Функції міжнародних фінансів. Суб'єкти та система міжнародних фінансових відносин. Роль держави у міжнародних фінансах. Міжнародне фінансове право. Міжнародна фінансова політика. Основні напрями сучасної політики України в сфері міжнародних фінансів.

Тема 7. Еволюція світової валютної системи

Поняття «валюта» та «валютна система». Види валютних систем та їх елементів. Біметалізм і

монометалізм. Бреттонвудська валютна система. Смітсонівська угода. Ямайська валютна система. Європейська валютна система. Міжнародні розрахункові грошові одиниці. Інфляція і валютний курс.

Тема 8. Світовий фінансовий ринок та його структура.

Валютні ринки та валютні операції. Організаційна структура світового фінансового ринку. Котирування валют. Валютна позиція банку. Валютний ринок. Валютні операції «spot» та операції «swap». Строкові валютні операції. Валютні опціони.

Тема 9. Особливості функціонування євrorинку.

Євроринки. Особливості ринку євровалют. Ринок капіталів. Світовий ринок облігацій. Ринок євро акцій. Ринок золота.

Тема 10. Ринок міжнародних інвестицій.

Еволюція виводу капіталу. Поняття та сутність міжнародних інвестицій. Роль держави та приватного сектора у вивозі капіталу та інвестуванні коштів. Транснаціональні компанії в системі виводу капіталу та інвестуванні. Кредитні рейтинги. Державне регулювання та заохочення іноземних інвестицій. Вільні економічні зони. Роль міжнародних організацій в інвестиційному процесі. Венчурне фінансування. Міжнародні стандарти рахівництва (IAS).

Тема 11. Міжнародний кредитний ринок і технології кредитування.

Класифікація міжнародного кредиту. Експортні кредити. Комерційні кредити. Суб`єкти та інструменти міжнародного ринку банківських кредитів. Ціна активу на міжнародному ринку банківських кредитів. Синдикувані євро кредити. Процедура синдикування кредиту. Ціна синдикування кредиту та винагорода учасників. Суверенні боржники на ринку несек`юритизованих кредитів.

Тема 12. Фінанси транснаціональних корпорацій.

Фінансова система транснаціональних корпорацій. Модель фінансової системи. Ключові властивості фінансової системи. Міжнародні портфельні інвестиції. Захист інвестицій.

Тема 13. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс.

Організаційні засади міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків. Розрахунки векселями. Розрахунки чеками. Інкасова форма. Документарний акредитив. Авансований платіж. Банківські перекази. Система відкритих рахунків. Розрахунки з використанням пластикових карток. Сутність балансів міжнародних розрахунків. Виникнення і розвиток балансів міжнародних розрахунків. Види балансів міжнародних розрахунків. Структура платіжного балансу. Класифікація платіжного балансу. Методи балансування платіжного балансу.

Тема 14. Заборгованість у системі міжнародних фінансів.

Зовнішня заборгованість: поняття, показники, суб`єкти. Підходи кредиторів щодо подолання кризи заборгованості країн, що розвиваються. Підходи боржників щодо подолання кризи заборгованості країн, що розвиваються. Поняття та механізми реструктуризації боргу. Вторинний ринок зовнішніх боргів. Реорганізація офіційного боргу. Динаміка зовнішнього боргу України.

Тема 15. Україна у світовому фінансовому ринку. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Міжнародний контроль за рухом капіталу. Формування спільних підходів до міжнародного інвестування та діяльність ТНК. Глобальні податки. Співпраця України із зарубіжними донорами на двосторонній та багатосторонній основі. Співпраця України з МВФ та Всесвітнім банком. Діяльність Міжнародної фінансової корпорації в Україні. Співпраця України із Європейським банком реконструкції та розвитку. Кредитування міжнародними організаціями. Позики на міжнародних ринках капіталу.

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ

Тема 16. Міжнародна економічна діяльність: поняття, нормативно-правове забезпечення і характеристика суб`єктної складової.

Складові міжнародної економічної діяльності та їх характеристика. Основні нормативно-правові акти, що регулюють питання міжнародної економічної діяльності України. Поняття

«міжнародна економічна діяльність», «зовнішньоекономічна діяльність», їх відмінності. Принципи зовнішньоекономічної діяльності України. Розподіл функцій регулювання зовнішньоекономічної діяльності між державними органами України. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності України мікрорівня та їх характеристика. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності України макrorівня: загальнодержавні (Верховна Рада, Президент, Кабінет Міністрів), координаційні (Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Національний Банк України, Міністерство фінансів та ін.), галузеві, територіальні, спеціалізовані функціональні, недержавні органи та їх характеристика.

Тема 17. Україна в міжнародній торгівлі товарами.

Тенденції експорту та імпорту товарів з і в Україну. Структура українського експорту та імпорту товарів. Основні проблеми імпорту товарів Україною в галузевому розрізі. Ліцензування зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Автоматичне та неавтоматичне ліцензування зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування експорту, імпорту. Ліцензія генеральна, разова, відкрита, спеціальна. Квотування. Основні ознаки зовнішньоекономічного контракту. Суттєві та несуттєві умови зовнішньоекономічного контракту.

Тема 18. Україна в міжнародній торгівлі послугами.

Специфічні ознаки послуги, як товару особливого роду, на міжнародному ринку. Тенденції та структура експорту-імпорту послуг в Україні. Основні проблеми, що перешкоджають розвитку ринку послуг України, розширенню та диверсифікації українського експорту послуг. Стратегічні пріоритети України на міжнародному ринку послуг.

Тема 19. Україна на міжнародному ринку логістичних і транспортних послуг, послуг у сфері виробництва, кооперування і реклами.

Характеристика сегментів ринку логістичних послуг: 2PL провайдери, 3PL провайдери, 4PL провайдери, 5PL провайдери. Проблеми та перспективи експорту та імпорту логістичних послуг України. Характеристика тенденцій експорту-імпорту транспортних послуг України. Структура українського експорту та імпорту транспортних послуг. Роль України на міжнародному ринку інжинірингових послуг. Проблеми розвитку експортно-імпортової діяльності України в сфері інжинірингових послуг. Характеристика тенденцій розвитку франчайзингу в Україні.

Тема 20. Міжнародна економічна діяльність України на ринку ІТ і консалтингових послуг, освітніх послуг і міжнародного туризму.

Сегменти світового ринку інформаційних технологій: сегмент апаратного забезпечення, програмного забезпечення, сегмент ІТ-послуг, та їх характеристика. Тенденції експорту-імпорту послуг у сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних послуг в Україні. Експортоорієнтовані складові сфери ІТ України. Сегментація ринку консалтингових послуг в Україні. Чинники та характеристика їх впливу на розвиток галузі управлінського консультування в Україні. Тенденції експорту-імпорту послуг професійних і консалтингових в Україні. Перспективи підвищення рівня конкурентоспроможності України на світовому ринку консалтингових послуг. Вплив глобалізації на системи вищої освіти. Класифікація освітніх послуг. Основні напрями надання послуг у галузі вищої освіти. Особливості реалізації трьох моделей експорту освітніх послуг: активної, пасивної, дистанційної в Україні. Географічна структура експорту освітніх послуг України. Туристичний експорт (активний туризм), туристичний імпорт (пасивний туризм). Тенденції українського експорту-імпорту послуг, пов'язаних з подорожами. Чинники впливу міжнародного туризму на економіку країни. SWOT-аналіз стану та розвитку міжнародного туризму в Україні.

Тема 21. Україна в процесах міжнародної міграції робочої сили.

Структура мігруючої робочої сили. Аналіз наслідків міжнародної міграції робочої сили. Переваги для країн, що приймають робочу силу. Негативні наслідки для країн, що приймають робочу силу. Вигоди та негативні наслідки для країн-експортерів робочої сили. Особливості сучасної міграції робочої сили в Україні. Географічні спрямування міграції української робочої сили. Позитивні та негативні наслідки міграції української робочої сили. Заходи для поліпшення міграційної ситуації в Україні.

Тема 22. Економіка України в системі міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин. Показники заборгованості України, сучасні тенденції у зміні боргових зобов'язань. Фактори, що зумовили зростання державного боргу України. Основні пріоритети держави щодо боргової політики. Проблеми обслуговування зовнішнього боргу України. Напрями забезпечення боргової безпеки України.

Тема 23. Міжнародне пряме та портфельне інвестування. Україна в процесах міжнародної міграції капіталів і господарської транснаціоналізації.

Прямі інвестиції України та прямі іноземні інвестиції в Україну: географічна структура, галузеві напрями інвестування. Інвестиції у високотехнологічний сектор промисловості. Залучення іноземних інвестицій у наукомісткі галузі економіки. Іноземний капітал у банківському секторі України. Найбільші інвестиційні проекти України. Інвестиційний клімат країни. Напрями покращення інвестиційного клімату в Україні.

Тема 24. Регулювання міжнародної економічної діяльності в Україні.

Складові механізми державного регулювання міжнародної економічної діяльності в Україні. Засоби державного регулювання залежно від їхнього впливу на економічні процеси (адміністративні, економічні). Традиційні засоби підтримки національного товаровиробника у сфері міжнародної торгівлі: тарифне, нетарифне регулювання. Особливості страхування у міжнародній економічній діяльності. Учасники процедури захисту прав суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності у Україні. Захист прав суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності від дискримінаційних і недружніх дій іноземних держав, економічних угруповань: механізм, етапи. Захист прав суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності від недобросовісної конкуренції: механізм, етапи. Захист прав суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності проти зростаючого імпорту: механізм, етапи.

Тема 25. Організація розрахунків в іноземній валюті при здійсненні міжнародних економічних операцій.

Різновиди платежів за експортно-імпортними операціями українських суб'єктів господарювання. Основні умови платежів, їх характерні риси, переваги та недоліки. Механізм контролю Національного Банку України та Державної фіскальної служби розрахунків в іноземній валюті. Строки для розрахунків щодо зовнішньоекономічної діяльності: по експорту, по імпорту. Особливі строки розрахунків. Наслідки перевищення термінів.

Список літературних джерел

1. Геоекономічні сценарії розвитку і Україна : монографія / М. З. Згуровський та ін. К. : ВЦ "Академія", 2010. 328 с. (Серія "Монограф").
2. Герасимчук В.Г., Войтко С.В. Міжнародна економіка: навч. посіб. К.: Знання, 2009. 310 с.
3. Гронтовська Г. Е. Міжнародна економіка : підручник. К. : Центр навчальної літератури, 2014. 382 с.
4. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка в питаннях та відповідях : підручник. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 228 с.
5. Krugman P., Obstfeld M., Melitz M. International Economics: Theory and Policy. 9th ed. 2012. 705 p.
6. Reinert K. An Introduction to International Economics: New Perspectives on the World Economy. Cambridge University Press, 2011. 474 p. URL: <http://ebooks.cambridge.org/ebook.jsf?bid=CBO9781139026192>
7. Versteeg R. International economics. University of London, 2015. 250 p. URL: http://www.londoninternational.ac.uk/sites/default/files/programme_resources/lse/lse_pdf/subject_guides/ec3016_ch1-3.pdf.
8. Міжнародна економіка : підручник / За ред. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. К.: ЦУЛ, 2012. 416 с.

9. Міжнародна економіка: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. Г. Козак та ін. 3-тє вид. К.: Центр учбової літератури, 2009. 560 с.
10. Міжнародні фінанси : конспект лекцій / НТУУ «КПІ» ; уклад. В. М. Кочетков, І. М. Грінько (Хоменко). – Електронні текстові дані (1 файл: 1,51 Мбайт). – К. : НТУУ «КПІ», 2012. – 123 с. – URL: <http://library.kpi.ua:8080/handle/123456789/2253>
11. Міжнародні фінанси [Текст] : навч. посіб. для студ., які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 109 с. – URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/29057>
12. Міжнародні фінанси : підручник / [О. М. Мозговий, Т. В. Мусієць, Л. В. Руденко-Сударєва [та ін.] ; за заг. ред. О. М. Мозгового ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". – К. : КНЕУ, – 2016. – 515 с.
13. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака. – [5-тє вид. перероб та доп.]. – К. : ЦУЛ, 2014. – 348 с.
14. Міжнародні фінанси : навч. посіб. / [І. І. Д'яконова, М. І. Макаренко, Ф. О. Журавка та ін.]; за ред. М. І. Макаренка та І. І. Д'яконової. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 548 с.
15. Международные финансы : учебник и практикум для бакалаврата и магистратуры / [В. Д. Миловидов и др.] ; отв. ред. В.Д. Миловидов, В.П. Битков. – М. : Издательство Юрайт, 2017. – 422 с.
16. Бурковська А. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах : навч. посіб. / А. В. Бурковська. – К. : ЦУЛ, 2014. – 208 с.
17. Валютні операції : конспект лекцій / НТУУ «КПІ»; уклад. В. М. Кочетков, І. М. Грінько. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,3 Мбайт). – К. : НТУУ «КПІ», 2010. – 146 с.
18. Гальчинська Т. А. Платіжний баланс і зовнішній борг України / Т. А. Гальчинська, Н. І. Чепурнова, М. І. Рябокiнь, О. Б. Троїцька, О. В. Сивак // Щоквартальне аналітично-статистичне видання Національного банку України. – К. : НБУ, 2014. – 150 с.
19. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : термінологічний словник / НТУУ «КПІ» ; уклад. В. М. Кочетков, І. М. Грінько (Хоменко). – Електронні текстові дані (1 файл: 534 Кбайт). – К. : НТУУ «КПІ», 2013. – 40 с. – URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/2727>
20. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : методичні вказівки для самостійної роботи студентів напряму підготовки: 6.030503 «Міжнародна економіка» / НТУУ «КПІ» ; уклад. І. М. Грінько. – Електронні текстові дані (1 файл: 579 КБ). – К. : НТУУ «КПІ», 2015. – 47 с. – URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/11729>
21. Міжнародна економічна діяльність України : навчальний посібник / С. В. Бестужева. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 268 с.
22. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон [монографія] / Ю.Г. Козак, Н.В. Притула, О.А. Єрмакова та ін. К. : Центр учбової літератури, 2016. 240с.
23. Міжнародний бізнес: посібник / О.Г. Михайленко, Д.А. Краснікова. Дн-ск: Видавництво «КИТ», 2014. 128 с.
24. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. / Б.С. Івасів, Л.М. Прийдун, В.Я. Рудан. Тернопіль: Вектор, 2013. 572.
25. Біла книга. Як реалізувати експортний потенціал України за умов глобалізації [Електронний ресурс]. Режим доступу: chrome-extension://encfpfilknmenlmjemepncnlbbjlabkc/http://platforma-msb.org/wp-content/uploads/2016/06/White_book_export_UKR_2016.pdf.
26. Кондратюк А.А., Манаєнко І.М. Розвиток міжнародного інжинірингу: світові тенденції та вітчизняні реалії / А.А. Кондратюк, І.М. Манаєнко [Електронний ресурс]. Режим доступу: are.fmm.kpi.ua/article/viewFile/102775/97854.

27. Марків Г., Синявська Л., Рубай О. Вплив державного боргу на боргову безпеку України / Г. Марків, Л. Синявська, О. Рубай [Електронний ресурс]. – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?
28. Тарахуна О.М., Клименко І.С., Амеліна Н.К. Тенденції розвитку ринку консалтингових послуг в Україні / О.М. Тарахуна, І.С. Клименко, Н.К. Амеліна // Економіка та управління на транспорті. 2017. Вип. 4. С. 129-135.
29. Участь України у міжнародних організаціях [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations>.
30. Конкурентоспроможність промислових підприємств // О.А. Гавриш, А.Д. Кухарук, Т.В. Іванова. Київ: НТУУ «КПІ» Вид-во «Політехніка», 2016. 160 с.
31. Foresight of Ukrainian Economy: mid-term (2015–2020) and long-term (2020 2030) time horizons / V. Dergachova, O. Gavrish, S. Voitko, M. Zgurovsky ets. // [Scientific advisor of the project acad. of NAS of Ukraine M. Zgurovsky]. 2nd ed. Kyiv : NTUU «KPI», Publ. house «Polytechnica», 2016. 136 p.
32. Транснаціональні корпорації: Навчальний посібник // С. В. Войтко, О. А. Гавриш, О. О. Корогодова, Т. Є. Моїсеєнко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2016. 208 с.
33. Економіка зарубіжних країн: Підручник // С.В. Войтко, О.А. Гавриш, О.М. Згуровський, С.В. Нараєвський. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського Вид-во «Політехніка», 2017. 400 с.
34. Аналіз господарської діяльності [текст] навчальний посібник з грифом МОНМСУ / Глуценко Я.І. [за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової]. К.: Центр учбової літератури, 2013. 384с.

Приклад екзаменаційного білету

1.	<p>Міжнародний поділ праці – це:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) форма поділу праці, в якій зростання концентрації однорідного виробництва відбувається на основі прогресуючої диференціації національних виробництв; 2) спеціалізація окремих країн на виробництві певних товарів та послуг і товарному обміні цими продуктами на світових ринках; 3) спеціалізація окремих виробників товарів чи послуг і товарному обміні між ними продуктами цієї діяльності; 4) внутрішньофірмова спеціалізація підрозділів ТНК.
2.	<p>Оберіть найбільш точне визначення поняття «портфельні іноземні інвестиції»:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) вкладання капіталу резидентом однієї країни у підприємство-резидент іншої з метою набуття довготривалого економічного інтересу; 2) частка іноземного інвестора в прибутках компанії, яка не розподілена, а використана для подальшого збільшення активів компанії; 3) в) вкладання капіталу в іноземні цінні папери, що не надають інвестору повного реального контролю над об'єктом інвестування; 4) г) інвестиції в будь-які види цінних паперів в інших країнах.
3.	<p>До адміністративно-правових методів регулювання міграції робочої сили належать:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) законодавство про юридичний, політичний та професійний статус іммігрантів; контроль за в'їздом і виїздом працівників національними службами; міждержавні угоди; 2) законодавство про юридичний, політичний та професійний статус іммігрантів; видача ліцензій; 3) контроль за в'їздом і виїздом працівників національними службами; вербування іноземних робітників; 4) прикордонне регулювання, податки та збори.

4.	<p>Міжнародна торгова угода, за якою власник винаходу або технічного знання надає іншій стороні дозвіл на використання у певних межах своїх прав на технології це -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ліцензійна угода; 2) ноу-хау; 3) інжиніринг; 4) патент.
5.	<p>Міжнародний лізинг – це:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) міжнародна комісійно-посередницька операція з передачі клієнтом банку права на стягнення боргів (без права зворотної вимоги до клієнта); 2) міжнародна купівля боргу, вираженого у зворотному документі у кредитора на незворотній основі; 3) міжнародна довгострокова оренда матеріальних цінностей. 4) міжнародна короткострокова оренда виробничого обладнання.
6.	<p>Назвіть види ліцензійних платежів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) роялті; участь у прибутку; 2) участь у прибутку; премія; участь у власності; 3) роялті; маржа; участь у прибутку; участь у власності; 4) роялті; паушальні платежі; участь у прибутку; участь у власності.
7.	<p>Валютна система поділяється на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) національну; регіональну; світову; 2) внутрішню; зовнішню; 3) національну; інтеграційну; міжнародну; 4) зарубіжну; регіональну; міжрегіональну.
8.	<p>Валютний курс – це:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ціна однієї валюти виражена в одиницях іншої; 2) фіксування курсу національної грошової одиниці стосовно іноземних грошових одиниць; 3) співвідношення національної валюти до іноземної; 4) котирування національної валюти.
9.	<p>Які функції виконує міжнародний фондовий ринок?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) переміщення капіталу в галузі з найвищою нормою прибутку; посередницька роль в процесі збирання коштів у інвесторів та їх ефективне розміщення; 2) страхування валютних ризиків; проведення валютної політики; отримання надприбутку; 3) фіксація та регулювання курсів валют; диверсифікація валютних резервів банків; 4) отримання контролю над іноземними активами; репатріація прибутків; міжнародне кредитування.
10.	<p>Країни підписали угоду про повну відміну митних тарифів і квот у взаємній торгівлі. Ця форма міжнародної економічної інтеграції називається:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) зона преференційної торгівлі; 2) зона вільної торгівлі; 3) митний союз; 4) спільний ринок.
11.	<p>Країни підписали угоду, що передбачає спільну торговельну політику щодо третіх країн і створення міждержавних органів управління зовнішньоторговельною політикою. Ця форма міжнародної економічної інтеграції називається:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) зона преференційної торгівлі; 2) зона вільної торгівлі; 3) митний союз; 4) спільний ринок.

12.	<p>На якому етапі міжнародної економічної інтеграції відбувається узгодження економічної, фінансової та валютної політик і створення установ, що мають право приймати рішення від імені угруповання у цілому?</p> <p>1) економічний союз; 2) зона преференційної торгівлі; 3) митний союз; 4) спільний ринок.</p>
13.	<p>Правило поведінки, що регулює взаємовідносини визначених суб'єктів міжнародного права на міжнародному, регіональному чи локальному рівнях і є юридично обов'язковим...</p> <p>а) диспозитивне; б) імперативне; в) універсальне; г) норма міжнародного права.</p>
14.	<p>Розрахуйте, чому дорівнює маржа обмінної операції (у відсотках), якщо курс продавця дорівнює 24.25 грн. за 1 америк. дол., а курс покупця дорівнює 24.08 грн. за 1 америк. дол.</p> <p>а) 0,63%; б) 2%; в) 0,62%; г) 1,06%.</p>
15.	<p>Обмін боргів на облигації боржників чи надання нових кредитів, призначених для оплати минулих боргів називається:</p> <p>а) рекапіталізація боргу; б) конверсія боргу; в) рефінансування боргу; г) диверсифікація валютних резервів.</p>
16.	<p>Розрахуйте крос-курс фунта стерлінгів щодо євро, якщо курс америк. долара у Великобританії становить 0.60 фунт. стерл., а курс америк. дол. щодо євро – 0.75 євро.</p> <p>а) 1,05; б) 1,25; в) 2,55; г) 1,75.</p>
17.	<p>Погоджені боржниками та кредиторами заходи, спрямовані на підтримку платоспроможності боржників у середньо- та довгостроковій перспективі – це:</p> <p>а) надання боржнику фінансової допомоги; б) санація; в) реструктуризація боргу г) відновлення платоспроможності.</p>
18.	<p>Заборгованість держави за непогашеними зовнішніми позиками та несплаченими за ними процентами – це:</p> <p>а) поточний борг; б) зовнішній державний борг; в) внутрішній борг; г) капітальний борг.</p>
19.	<p>Розрахуйте крос-курс фунта стерлінгів щодо євро, якщо курс америк. долара у Великобританії становить 1.50 фунт. стерл., а курс америк. дол. щодо євро – 1.82 євро.</p> <p>а) 1,79; б) 2,35; в) 1,25; г) 1,21.</p>

20.	<p>В якому році Україна вперше вийшла на міжнародні ринки капіталів?</p> <p>а) 1997 р.; б) 2000 р.; в) 1987 р.; г) 1999 р.</p>
21.	<p>Розрахуйте, чому дорівнює маржа обмінної операції (у відсотках), якщо курс продавця дорівнює 2,325 америк. дол. за 1 євро, а курс покупця дорівнює 2.311 америк. дол. за 1 євро.</p> <p>а) 0,60%; б) 1,52%; в) 0,61%; г) 2%.</p>
22.	<p>Сукупність методів звільнення від сплати боргу, які змінюють початкову вартість або природу кредитних зобов'язань – це:</p> <p>а) рефінансування боргу; б) зовнішній державний борг; в) конверсія боргу; г) реструктуризація боргу.</p>
23.	<p>Як називається процес фінансування у формі таких кредитів, які можна вільно продати на вторинному ринку, але не у формі позик, які кредитори мають зберігати до настання строку їхнього погашення чи віддавати з урахуванням контрактних обмежень?</p> <p>а) рекапіталізація; б) реструктуризація; в) сек'юритизація; г) банківське фінансування.</p>
24.	<p>Як називається акредитив, який надає бенефіціару право давати вказівки банку, проводити оплату, акцепт або купівлю тратт (документів), передавати акредитив повністю або частинами одній або кільком третім особам (іншим бенефіціарам)?</p> <p>а) відкличний; б) безвідкличний; в) револьверний; г) переказний (трансферабельний).</p>
25.	<p>Державні органи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні:</p> <p>1) Президент, Верховна рада, Кабінет Міністрів; 2) товарні, фондові, валютні біржі, торговельні палати, асоціації, спілки та інші організації координаційного типу; 3) Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Національний банк, Міністерство фінансів та ін.; 4) усі відповіді вірні.</p>
26.	<p>Принципи зовнішньоекономічної діяльності в Україні:</p> <p>1) принцип суверенітету народу України при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності; принцип свободи зовнішньоекономічного підприємства; принцип юридичної рівності та недискримінації 2) принцип верховенства закону; принцип захисту інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності 3) принцип еквівалентності обміну, неприпустимості демпінгу при ввезенні та вивезенні товарів 4) "а", "б" і "в" разом.</p>

27.	<p>Документом, що підтверджує реєстрацію зовнішньоекономічного договору є:</p> <p>а) карта реєстрації; б) облікова картка; в) ліцензія; г) квитанція.</p>
28.	<p>Хто більше за всіх виграє від вільної зовнішньої торгівлі:</p> <p>1) споживачі; 2) галузі, які конкурують з імпортом; 3) країни, що розвиваються; 4) молоді галузі виробництва.</p>
29.	<p>У який спосіб визначають якість у контракті купівлі-продажу при продажу товарів на виставках і ярмарках?</p> <p>1) за зразком; 2) за попереднім оглядом; 3) за описом; 4) за будь-яким з наведених варіантів.</p>
30.	<p>Валюта національна - це:</p> <p>1) валюта, яка має здатність вільно обмінюватись на національному ринку; 2) законний платіжний засіб на території країни, що її випускає; 3) валюта, в якій країни тримають свої ліквідні міжнародні резервні активи, що використовуються для покриття від'ємного сальдо платіжного балансу; 4) платіжний засіб інших країн, який законно або незаконно використовується на території певної країни.</p>
31.	<p>Зовнішньоекономічна діяльність - це діяльність, яка пов'язана з відносинами між:</p> <p>1) двома нерезидентами; 2) двома резидентами; 3) державою та нерезидентом; 4) резидентом та нерезидентом.</p>
32.	<p>У структурі українського експорту послуг домінують:</p> <p>1) транспортні; 2) ділові; 3) інжинірингові; 4) консалтингові.</p>
33.	<p>Функції, що виконує Верховна Рада України при регулюванні зовнішньоекономічної діяльності:</p> <p>1) здійснює координацію діяльності міністерств, державних комітетів і відомств України, координує роботу торговельних представництв України в іноземних державах; 2) затверджує головні напрями зовнішньоекономічної політики України; 3) затверджує законодавчі акти щодо зовнішньоекономічної діяльності підприємств; 4) а і в.</p>
34.	<p>До передумов подальшої участі України в міжнародному поділі праці виступають:</p> <p>1) вигідне географічне положення; 2) наявність сировинних ресурсів; 3) сприятливі агрокліматичні умови; 4) всі відповіді правильні.</p>
35.	<p>До проблем експорту-імпорту транспортних послуг України можна віднести:</p> <p>1) відсутність нормативно-правової бази регулювання експорту-імпорту послуг; 2) висока ціна транспортних послуг в Україні; 3) неефективна взаємодія в управлінні різними видами транспорту; 4) відсутність кваліфікованого персоналу.</p>

Задача 1.

Попит в Україні на побутові джерела безперебійного живлення (ПДБЖ) характеризується рівнянням $Q_d = -0,05p + 100$ (тис. од. в рік), а пропозиція ПДБЖ в Україні визначається як $Q_s = 0,1p - 50$ (тис. од. в рік).

Виконайте такі завдання:

1. Розрахуйте рівноважну ціну та обсяг продажу українських ПДБЖ.
2. Розрахуйте очікувані обсяги попиту, виробництва українських ПДБЖ при світовій ціні в гривневому еквіваленті 750 грн. Визначте потенційний обсяг імпорту при даній ціні.
3. Розрахуйте очікувані обсяги попиту, виробництва українських ПДБЖ, обсяг імпорту при встановленні Україною адвалерного імпортного мита в розмірі 12%.
4. Визначте величину зменшення виграшу (економії) споживачів та їх реальні додаткові витрати при встановленні імпортного мита на ПДБЖ.

Задача 2.

Укладено форвардний контракт на продаж 250 тис. дол., форвардний період становить 3 міс. На дату укладання угоди на ринку діяли: спот-курс – 25.11 грн за дол., облікова ставка НБУ – 8 %, ставка за долар США – 6.7 %. Розрахувати форвардний валютний курс та суму прибутку (збитку) клієнта, якщо на дату розрахунків спот-курс становив – 25.05 грн за дол.

Задача 3.

Для товару, який завозиться в Україну, розрахувати його митну вартість в євро ($MВ_{\text{євро}}$) і в гривнях ($MВ$) за курсом, мито (ставка адвалорна), ПДВ. Ціна покупки 2 євро, кількість одиниць – 3000 шт. Витрати на транспортування до кордону 2300 євро, комісійні витрати – 560 євро. Курс євро – 28 грн за євро. Ставки мита: адвалорна – 30%.

Критерії оцінювання і принципи виставлення кінцевої оцінки

Кожна правильна відповідь на теоретичне (тестове) питання оцінюється у 2 бали, а неправильна відповідь оцінюється у 0 балів. Максимальна можлива кількість балів за теоретичні питання, – 70 балів ($2 \times 35 = 70$).

Розв'язок задачі оцінюється від 0 до 10 балів:

6 балів	Правильно викладено > 95% ходу розв'язку
2 бали	Наявність всіх розрахунків і правильних проміжних результатів
2 бали	Наведені всі правильні остаточні відповіді

Максимально можлива кількість балів за задачі, – 30 балів ($3 \times 10 = 30$). Підсумковою оцінкою за 100-бальною шкалою є сума балів, отриманих за теоретичні питання та задачі.

Залежно від загальної суми отриманих балів вступнику, згідно критеріїв **ECTS**, виставляється оцінка:

Сума набраних балів	Оцінка
95-100	Відмінно
85-94	Дуже добре
75-84	Добре
65-74	Задовільно
60-64	Достатньо
менше 60	Незадовільно

Отримані оцінки «Відмінно», «Дуже добре», «Добре», «Задовільно», «Достатньо» – переводяться у підсумок «зараховано», оцінка «Незадовільно» – переводиться у підсумок «не зараховано». Оцінка «Незадовільно» вважається такою, що не надає можливості брати участь у конкурсі.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Сергій ВОЙТКО, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародної економіки

_____

Ярослава ГЛУЩЕНКО, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки

_____

Ірина ГРІНЬКО, кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри міжнародної економіки

_____

Анна КУХАРУК, кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри міжнародної економіки

_____

Наталя ЧЕРНЕНКО, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки

_____